

מבקר המדינה דוח מיוחד

ההתמודדות הלאומית עם השפעה זרה במרחב הדיגיטלי

תקציר

תמוז התשפ"ו | יולי 2026

ירושלים

דוח זה מתפרסם מכוח הסמכות שניתנה למבקר המדינה
בסעיף 8 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958, להשלמת
דין וחשבון לאחר סיום כהונתו.

מס' קטלוגי 2026-S-021

ISSN 0793-1948

ניתן להוריד גרסה אלקטרונית של דוח זה
מאתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה
www.mevaker.gov.il

תוכן העניינים

6	_____	פתח דבר
7	_____	المقدمة
III	_____	Foreword
9	_____	ההתמודדות הלאומית עם השפעה זרה במרחב הדיגיטלי

פתח דבר

ההשפעה הזרה על כלל היבטיה וקביעת דירקטיבה ברורה, תוך מתן הדעת לבניין הכוח והמשאבים הנדרשים, כל זאת כדי להבטיח את חוסנה של מדינת ישראל מפני איום רחב היקף זה.

ההתפתחויות הטכנולוגיות, ובפרט כלי הבינה המלאכותית, מעצימות את אתגר ההתמודדות עם ההשפעה הזרה במרחב הדיגיטלי ומחייבות מתן מענה מידי. תיקון הליקויים ויישום ההמלצות המפורטים בדוח זה הכרחיים כדי למנוע מצב שבו הציבור הישראלי פגיע וחשוף להשפעה זרה במרחב הדיגיטלי, ובייחוד בתקופות רגישות, דוגמת עיתות משבר וחירום, שבהן פוטנציאל הנזק מתעצם באופן משמעותי. הצורך בכך מקבל משנה תוקף לנוכח האתגר המידי שכבר עומד בפתח - מערכת הבחירות הקרבה.

לסיום ברצוני להודות לעובדי משרד מבקר המדינה בחטיבה לביקורת משרדי הממשלה ומוסדות השלטון ובחטיבת המטה על עבודתם המאומצת לביצוע תהליכי בדיקה וביקורת באורח יסודי, מקצועי ומסור ולפרסום הדוח המונח לפניכם.

נמשיך להתפלל ולייחל להצלחת צה"ל ומערכת הביטחון, לרפואת הפצועים ולימים שקטים ושלווים.

השפעה זרה היא מכלול הפעולות הבלתי לגיטימיות שמבצע גורם זר במטרה לפגוע באופן מוסווה במדינה, עד כדי פגיעה ליבתית בריבונותה. בשנים האחרונות גבר השימוש במרחב הדיגיטלי בכלל, וברשתות החברתיות בפרט, למטרות השפעה זרה על דעת הקהל. בישראל זהו בשנים האחרונות ניסיונות הולכים וגוברים מצד גורמים עוינים ובראשם איראן להשפיע על דעת הציבור בישראל, זאת כדי ליצור חוסר יציבות פוליטי, לפגוע במרקם החברתי ולהעמיק את השסעים הקיימים בחברה ואף לעורר פחד ותבהלה בקרב הציבור. ניסיונות אלו ליוו עיתות מלחמה (כמו מלחמת חרבות ברזל), מחאות חברתיות ואף מערכות בחירות לכנסת.

דוח זה, העוסק בהתמודדות עם איום ההשפעה הזרה במרחב הדיגיטלי, לרבות בתקופת בחירות, חושף תמונת מצב מדאיגה המלמדת על היעדר הלימה בין האיום והתעצמותו לבין המענה הממשלתי שניתן לו וכן על ליקויים משמעותיים שלא טופלו במשך שנים. נכון למרץ 2026, למדינת ישראל אין מדיניות לאומית סדורה להתמודדות עם האיום, ולא נקבע גורם שיוביל את המאמץ הממשלתי הבין-ארגוני בנושא. עוד צוינו בדוח אתגרים בתחום הניטור המקשים את ההתמודדות עם הנושא כמו גם פערים הנוגעים לחינוך ולהעלאת מודעות הציבור לאיום. נוסף על כך, מהדוח עולה כי על אף התעצמות הסיכון ופוטנציאל הנזק בתקופת בחירות, עיקר ההיערכות להתמודדות עם הנושא נעשית רק בסמוך לבחירות.

הדוח מתמקד בהגנה על אזרחי המדינה מפני מאמצי השפעה זרה במרחב הדיגיטלי, אולם חשוב להדגיש כי מאמצים אלה אינם מכוונים כלפי ישראלים בלבד אלא גם כלפי הקהילה הבין-לאומית, והם עלולים לפגוע קשות במעמדה של ישראל, בלגיטימציה שלה ושל פעולותיה, ובהמשך אף לחדור לשיח הישראלי.

עוד יש לתת את הדעת על כך שהאיום הנשקף מהשפעה זרה במרחב הדיגיטלי הוא רק אחד מהמרחבים שבהם נעשים ניסיונות להשפעה זרה. דבר זה מעלה את הצורך בבחינה כוללת של נושא

מתניהו אנגלמן
מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

ירושלים,
תמוז התשפ"ו,
יולי 2026